

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW KOMUNIKACJI, OBRONY NARODOWEJ I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 sierpnia 1966 r.

w sprawie warunków dopuszczenia do ruchu na drogach publicznych pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych oraz innych pojazdów Sił Zbrojnych, poruszających się w kolumnach.

Na podstawie art. 14 pkt 1 i art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz. U. Nr 53, poz. 295) oraz § 36 ust. 4 i § 169 ust. 3 i ust. 4 pkt 1 lit. b) rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 1 października 1962 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. z 1962 r. Nr 61, poz. 295 i z 1965 r. Nr 19, poz. 128) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się do:

- 1) pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych, a mianowicie:
 - a) pojazdów samochodowych kołowych, przyczep (urządzeń przyczepnych) lub maszyn samobieźnych,
 - b) pojazdów gąsienicowych (np. czołgów, dział pancernych itp.), które ze względu na swe przeznaczenie nie mogą być zbudowane i wyposażone w sposób w całości odpowiadający warunkom określonym w części IV rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 1 października 1962 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. z 1962 r. Nr 61, poz. 295 i z 1965 r. Nr 19, poz. 128), zwanego dalej „rozporządzeniem”,
- 2) kolumn, tj. trzech lub więcej pojazdów Sił Zbrojnych jadących jeden za drugim pod jednym kierownictwem (dowództwem).

§ 2. Do ruchu na drogach publicznych dopuszcza się tylko takie pojazdy specjalne, które są zbudowane i utrzymywane w ten sposób, że nie będą zagrażać bezpieczeństwu publicznemu i porządkowi ruchu drogowego oraz w miarę możliwości nie będą niszczyć nawierzchni drogi.

§ 3. 1. Pojazd specjalny powinien posiadać pewnie i skutecznie działający układ hamulcowy.

2. Dopuszcza się użycie przyczep bez hamulców, jeżeli ich dopuszczalny ciężar całkowity:

- 1) nie przekracza 750 kg i nie jest większy niż połowa ciężaru własnego pojazdu ciągnącego,
- 2) przekracza 750 kg, ale nie przekracza 25% ciężaru własnego pojazdu ciągnącego,
- 3) przekracza 750 kg i przekracza 25% ciężaru własnego pojazdu ciągnącego — pod warunkiem ograniczenia szybkości do 25 km na godzinę.

3. Przyczepa bez hamulców lub nie zaopatrzona w hamulec zespolony powinna być dodatkowo zabezpieczona w sposób określony w § 181 ust. 5 rozporządzenia.

4. Ograniczenie szybkości określone w ust. 2 pkt 3 nie dotyczy pojazdów specjalnych w czasie ćwiczeń.

5. Przepis ust. 3 nie dotyczy dział artyleryjskich i urządzeń montowanych na podwoziach tych dział.

§ 4. 1. Pojazd samochodowy, maszyna samobieźna i pojazd gąsienicowy powinny być wyposażone w światła:

- 1) do oświetlania drogi przed pojazdem (światła drogowe i światła mijania),
- 2) ostrzegające użytkowników drogi o znajdowaniu się pojazdu na drodze (przednie i tylne światła pozycyjne),
- 3) odblaskowe.

2. Przyczepa (urządzenie przyczepne) powinna być wyposażona w światła:

- 1) ostrzegające użytkowników drogi o znajdowaniu się pojazdu na drodze (przednie i tylne światła pozycyjne),
- 2) odblaskowe.

3. Światła i światła odblaskowe powinny być z przodu białe, a z tyłu czerwone.

4. Na pojazdach specjalnych, których cechy konstrukcyjne ograniczają szybkość do najwyżej 40 km na godzinę, dopuszcza się jako światło oświetlające drogę tylko światło mijania; na pojazdach, których cechy konstrukcyjne ograniczają szybkość do najwyżej 10 km na godzinę, nie wymaga się światła do oświetlania drogi.

5. Na przyczepie (urządzeniu przyczepnym) dopuszcza się zamiast świateł pozycyjnych tylko tylne światła odbłaskowe.

6. Jeżeli światła (ust. 1) umieszczone są parami, światła jednej pary powinny być umieszczone symetrycznie i na jednakowej wysokości oraz powinny mieć jednakowe natężenie oświetlenia.

§ 5. 1. Pojazd specjalny powinien być wyposażony:

- 1) w lusterko (lub lusterka) umożliwiające kierowcy obserwację drogi za pojazdem, chyba że względy konstrukcyjne lub potrzeby wojskowe uniemożliwiają umieszczenie jednego lub obydwu wyżej wymienionych urządzeń,
- 2) w sygnał dźwiękowy o donośnym, lecz nie przeraźliwym dźwięku.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy przyczep.

§ 6. 1. Pojazd specjalny powinien być oznakowany z przodu i z tyłu w sposób widoczny dla innych użytkowników drogi znakiem sporządzonym z materiału odbłaskowego o kolorze żółtym samochodowym z przodu, a czerwonym z tyłu pojazdu.

2. Znak wymieniony w ust. 1 powinien być umieszczony po lewej stronie pojazdu w odległości do 40 cm od bocznej płaszczyzny obrysu pojazdu, a wyjątkowo na środku, oraz nie wyżej niż 180 cm i nie niżej niż 60 cm od powierzchni jezdni. Przyczepy powinny być oznaczone tylko jednym znakiem, umieszczonym z tyłu.

3. Kształt i wymiary znaku (ust. 1 i 2) określa załącznik do zarządzenia.

§ 7. 1. Na drogach publicznych wymienionych w § 3 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 3 marca 1965 r. w sprawie dopuszczenia do ruchu na określonych drogach publicznych niektórych ciężkich pojazdów (Monitor Polski Nr 15, poz. 56) nacisk jednej osi pojazdu specjalnego dwuosiowego nie może przekraczać 10 ton, a nacisk jednej osi podwójnej pojazdu specjalnego wieloosiowego — 16 ton; na pozostałych drogach publicznych nacisk jednej osi nie może przekraczać odpowiednio 8 ton lub 14,5 ton.

2. Przejazd drogami publicznymi pojazdów specjalnych o nacisku osi większym niż określony w ust. 1 oraz pojazdów gąsienicowych może odbywać się tylko po uprzednim uzyskaniu zezwolenia oraz na warunkach w tym zezwoleniu określonych.

3. Zezwolenie powinno określać co najmniej trasę i czas przejazdu.

§ 8. 1. Zezwolenia (§ 7 ust. 2 i 3) wydają:

- 1) organ komunikacji wojskowej okręgu wojskowego — jeżeli przejazd odbywa się po drogach publicznych położonych na terenie danego okręgu wojskowego,
- 2) Szefostwo Służby Komunikacji Wojskowej Ministerstwa Obrony Narodowej — jeżeli przejazd odbywa się po drogach publicznych położonych na terenie więcej niż jednego okręgu wojskowego.

2. Organy wymienione w ust. 1 wydają zezwolenie po porozumieniu się z właściwymi zarządami dróg publicznych co do:

- 1) aktualnego stanu technicznego interesujących te organy dróg i obiektów drogowych,
- 2) możliwości przejazdu pojazdów specjalnych po tych drogach przy uwzględnieniu stanu technicznego dróg i mostów oraz innych okoliczności, jak np. nadmierne zawilgocenie podłoża gruntowego w okresie wiosennym i jesiennym, zagrożenie przelomami itp.,

3) ewentualnego określenia innych dróg, po których może odbywać się przejazd pojazdów specjalnych.

3. W wyjątkowych wypadkach organ wymieniony w ust. 1 może wydać zezwolenie tylko na podstawie własnego rozpoznania o stanie dróg, bez porozumienia się z właściwymi zarządami dróg publicznych, ale powinien te zarządy niezwłocznie o tym powiadomić, podając trasę przejazdu, nacisk osi przejeżdżających pojazdów oraz — w miarę możliwości — ich liczbę.

§ 9. 1. Właściwymi zarządami dróg publicznych w sprawach regulowanych przepisami niniejszego zarządzenia są:

- 1) w stosunku do dróg publicznych podlegających nadzorowi Ministra Komunikacji:
 - a) państwowych — wojewódzkie zarządy dróg publicznych,
 - b) lokalnych i zakładowych — właściwe do spraw komunikacji organy prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw),
- 2) w stosunku do dróg publicznych podlegających nadzorowi Ministra Gospodarki Komunalnej — właściwe do spraw gospodarki komunalnej organy prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

2. Zarządy dróg publicznych obowiązane są:

- 1) udzielać organom wymienionym w § 8 ust. 1 wyczerpujących informacji, dotyczących stanu dróg, po których ma być dokonany przejazd pojazdów specjalnych,
- 2) zaproponować w razie potrzeby inne drogi, odpowiednie do przejazdu pojazdów specjalnych od dróg przewidzianych przez organy wymienione w pkt 1.

3. Wojewódzkie zarządy dróg publicznych na podstawie danych własnych i danych otrzymywanych z pozostałych zarządów dróg publicznych wymienionych w ust. 1 obowiązane są aktualizować i uzupełniać corocznie mapę drogową w skali 1 : 200.000, która za pośrednictwem Centralnego Zarządu Dróg Publicznych Ministerstwa Komunikacji będzie dostarczana organom wymienionym w § 8 ust. 1. Niezależnie od tego organy te mogą korzystać z map i materiałów, dotyczących stanu dróg i obiektów drogowych, znajdujących się w zarządach dróg publicznych wymienionych w ust. 1.

§ 10. 1. Przejazd pojazdów Sił Zbrojnych w kolumnach po drogach publicznych może odbywać się:

- 1) w warunkach normalnego ruchu publicznego,
- 2) przy ruchu kierowanym,
- 3) przy całkowitym zamknięciu drogi dla ruchu publicznego.

2. Ilość pojazdów jadących w kolumnie, długość kolumny oraz odległość między pojazdami i poszczególnymi członami kolumny ustalają organy wojskowe odpowiedzialne za przejazd kolumny.

3. Przejazd kolumn, który mógłby spowodować poważne zakłócenia ruchu drogowego, organy wymienione w ust. 2 powinny uzgodnić z wydziałem komunikacji prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski lub rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwym dla drogi, po której ma nastąpić przejazd kolumny. W razie przejazdu przez obszar więcej niż jednego powiatu (miasta stanowiącego powiat) uzgodnienie może nastąpić z wydziałem komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej. Wydziały komunikacji działają w porozumieniu z właściwymi zarządami drogi oraz właściwymi komendami Milicji Obywatelskiej.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio w razie zamknięcia, na wniosek organu wojskowego, drogi publicznej dla ruchu innych pojazdów w celu przepuszczenia pojazdów lub kolumn Sił Zbrojnych. Zamknięcie drogi państwowej oznaczonej znakiem z literą E i z numerem drogi międzynarodowej lub znakiem szlaku drogowego z numerem jednocyfrowym lub dwucyfrowym na okres dłuższy ponad jedną dobę wymaga zgody Ministerstwa Komunikacji, które powiadamia o tym Komendę Główną Milicji Obywatelskiej.

§ 11. 1. Przepisów §§ 7—10 nie stosuje się:

- 1) w razie użycia pojazdów specjalnych do zwalczania klęsk żywiołowych,
- 2) w razie przejazdu po drogach publicznych pojazdów specjalnych w związku z organizowaniem defilad,
- 3) do ruchu pojazdów specjalnych na odcinkach dróg publicznych, stanowiących stałe dojazdy do miejsc ćwiczeń (poligonów, stacji kolejowych itp.).

2. Przejazd pojazdów specjalnych, w celu defilady (ust. 1 pkt 2) wymaga odrębnego porozumienia pomiędzy zainteresowanymi organami wojskowymi a zarządem drogi publicznej.

3. Odcinki dróg, stanowiące stałe dojazdy do miejsc ćwiczeń (ust. 1 pkt 3), określają wspólnie organy wojskowe wymienione w § 8 ust. 1 pkt 1 oraz właściwe zarządy dróg publicznych.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r., z wyjątkiem § 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1969 r.

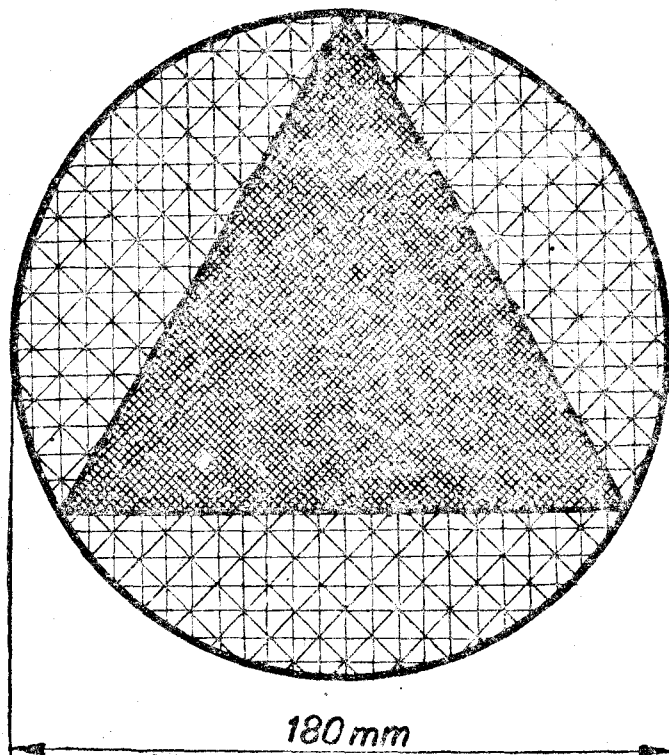
Minister Komunikacji: *P. Lewiński*

Minister Obrony Narodowej: *M. Spychalski*

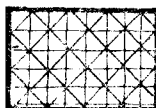
Minister Spraw Wewnętrznych: *M. Moczar*

Załącznik do zarządzenia Ministrów
Komunikacji, Obrony Narodowej
i Spraw Wewnętrznych z dnia
10 sierpnia 1966 r. (poz. 219).

W Z Ō R
ZNAKU WYMIIENONEGO W § 6 UST. 3 ZARZĄDZENIA

- kolor czarny

- materiał odblaskowy
kolor żółty - samochodowy lub
czerwony.

Znak umieszcza się wierzchołkiem trójkąta do góry.